

Rana
kommune

Budsjett og økonomiplan 2026 - 2029

Politisk budsjettsamling 13.-14.oktober 2025

Program

Mandag 13. oktober 09:00 – 17:00

09:00 - 09:30 Innledning v/kommunedirektør

09:30 - 10:30 Arne O. Holm

10:30 - 12:00 Budsjett og økonomiplan 2026 - 2029

12:45 - 15:00 Menon Economics

15:00 - 17:00 Gruppearbeid og fremlegg av resultat

Tirsdag 14. oktober 09:00 – 12:00 -> overgang til kommunestyremøte

09:00 - 09:15 Introduksjon til dagen v/kommunedirektør

09:15 - 12:00 Presentasjon sektorer og tjenester

Oppsummering v/kommunedirektør

Dagens agenda

Fremdriftsplan

Tilbakeblikk

Utfordringsbildet

Status

Budsjett og økonomiplan 2026 - 2029

Oppsummering

Budsjett og økonomiplan 2026-2029

Politisk involvering

Budsjettforutsetninger KST

18.Juni

Bakgrunnsmateriale budsjettsamling

4.Oktober

Politisk budsjettsamling

13.-14.Oktober

Statsbudsjettet

15.Oktober

Kommunedirektørens forslag budsjett og økonomiplan

5.november

Spørsmål og svar

5.-14.november

Formannskapets innstilling til kommunestyret

25.november

Vedtak i kommunestyret

17.desember

Oppgave - forberede og forankre budsjettprosessen

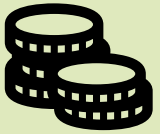
- Felles forståelse for kunnskapsgrunnlag og utfordringer
 - Felles forståelse av den økonomiske situasjonen
 - Helhetlig prioritering
 - Vi legger «alt» på bordet
-
- Rapport fra KS: «Tiltak for bedre folkevalgt styring av kommunale budsjettprosesser»
 - Tidlig involvering
 - Bedre samspill mellom folkevalgte og administrasjonen
 - Et viktig formål har vært å se på hvordan budsjettprosesser kan legges opp for å sikre:
 - bred deltakelse
 - bedre eierskap og engasjement,
 - større lokalpolitisk handlingsrom og innflytelse.

De største økonomiske utfordringene

- Vridning av tjenestetilbudet
- Driftsfølgevirkninger av investeringer
- Usikre kraftinntekter

- Rekruttering og høyt sykefravær

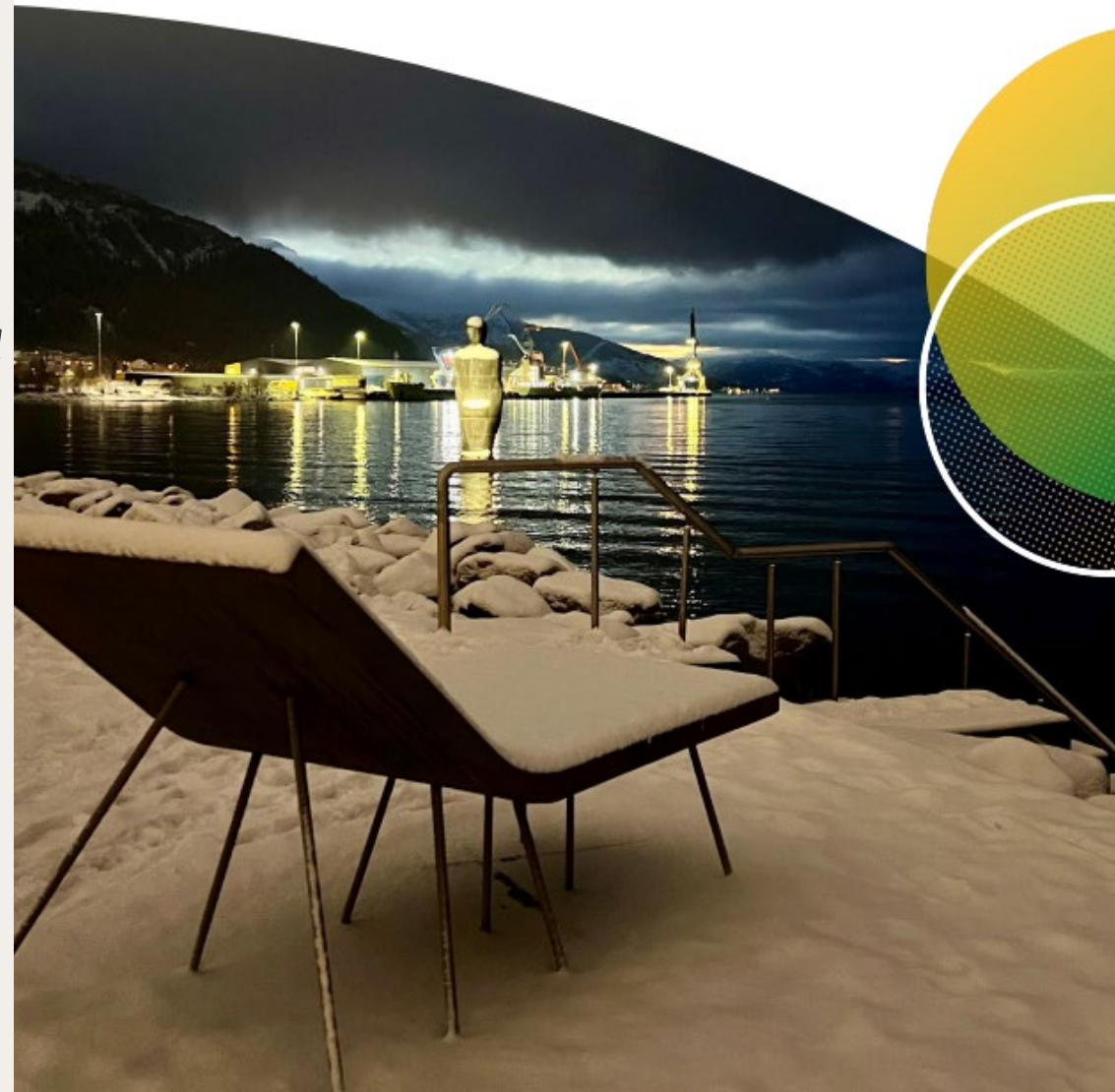
➤ Politisk **mot** til å omstille!

«Mot til å endre»

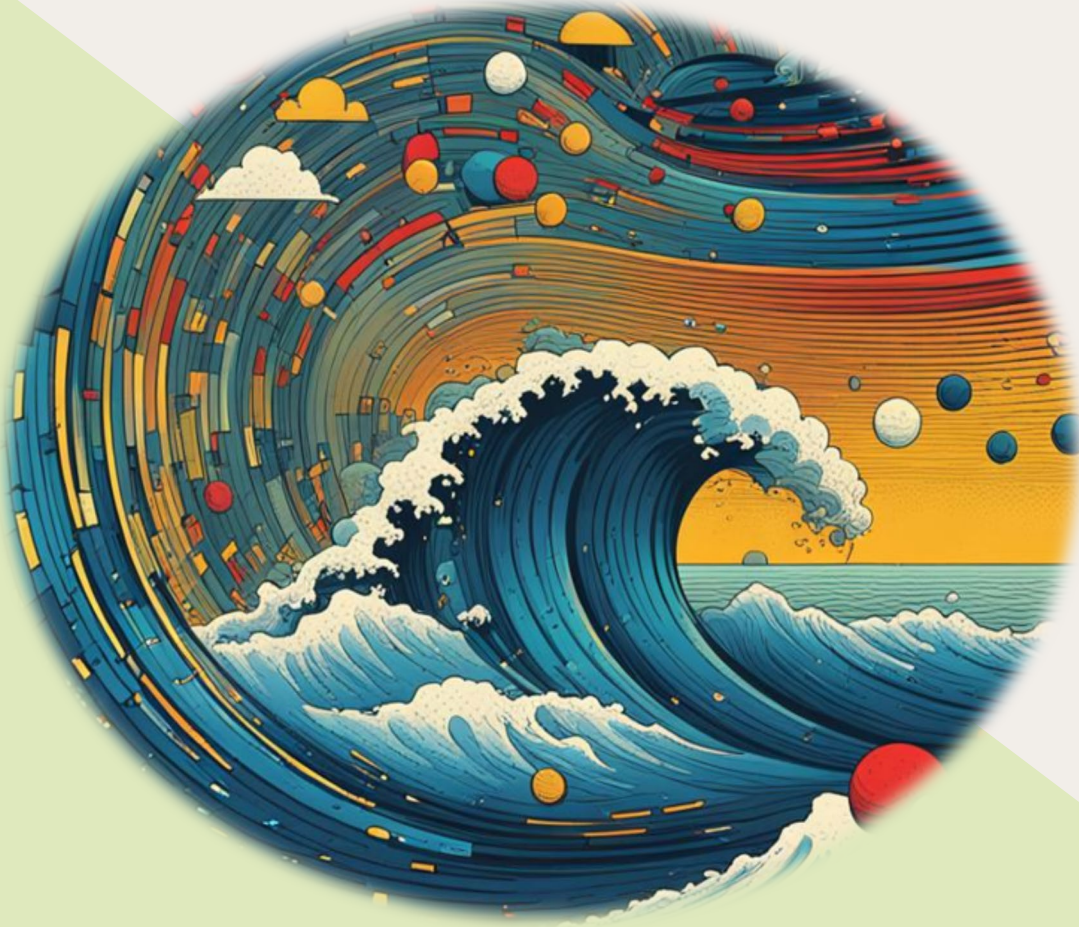
- **Mørke skyer** i horisonten.
- **Ekspansiv** investeringsplan
- Økte **kapitalkostnader**
- Økning i antall brukere innenfor helse og mestring, vil **utfordre** kommuneøkonomien **kraftig** mot slutten av perioden.
- **Disposisjonsfondet** reduseres i perioden for å oppnå balanse i budsjettopplegget - **dette kan ikke fortsette**
- Driftsutgiftene må **reduseres** og vi må se på muligheter for å øke driftsinntektene
- **For å unngå å bli tatt av stormen, må vi ha mot til å endre - å fortsette som før er ikke et alternativ.**

Budsjett 2025 Økonomiplan 2025-2028

Kommunestyrets vedtak 18. desember 2024

Kommuneøkonomien 2025

- Høyere rentenivå enn forutsatt
- Økte utgifter til bosetting av flyktninger
- Økte pensjonskostnader på 20-25 mill. kr
- Økte driftsutgifter – reduserte inntekter – ubalanse i enkelte sektorer
- Klimaendringer - er økte nedbørsmengder den nye normalen?
- Reduserte kraftinntekter i 2025 – hva med årene som kommer?
- **Handlingsrommet reduseres og gjeldsgraden øker**

«Kommuneøkonomien var i ferd med å havarere»

1.Tertialsak 2025

Årets budsjettopplegg er ikke bærekraftig på sikt

- Negativt driftsresultat på 50 mill. kr
- 130 mill. kr lavere enn måltallet på 3,0 prosent
- Reduserer egenkapital til investeringer og bruker av disposisjonsfondet

2.Tertialsak 2025

- Bedre utsikter enn ved 1.tertial
 - Men videre utfordringer endres ikke
- Tjenesteområdene varsler om samlet sett balanse
 - Oppvekst og kultur går mot merforbruk
 - Nav går mot merforbruk

«Kommuneøkonomien regner bort»

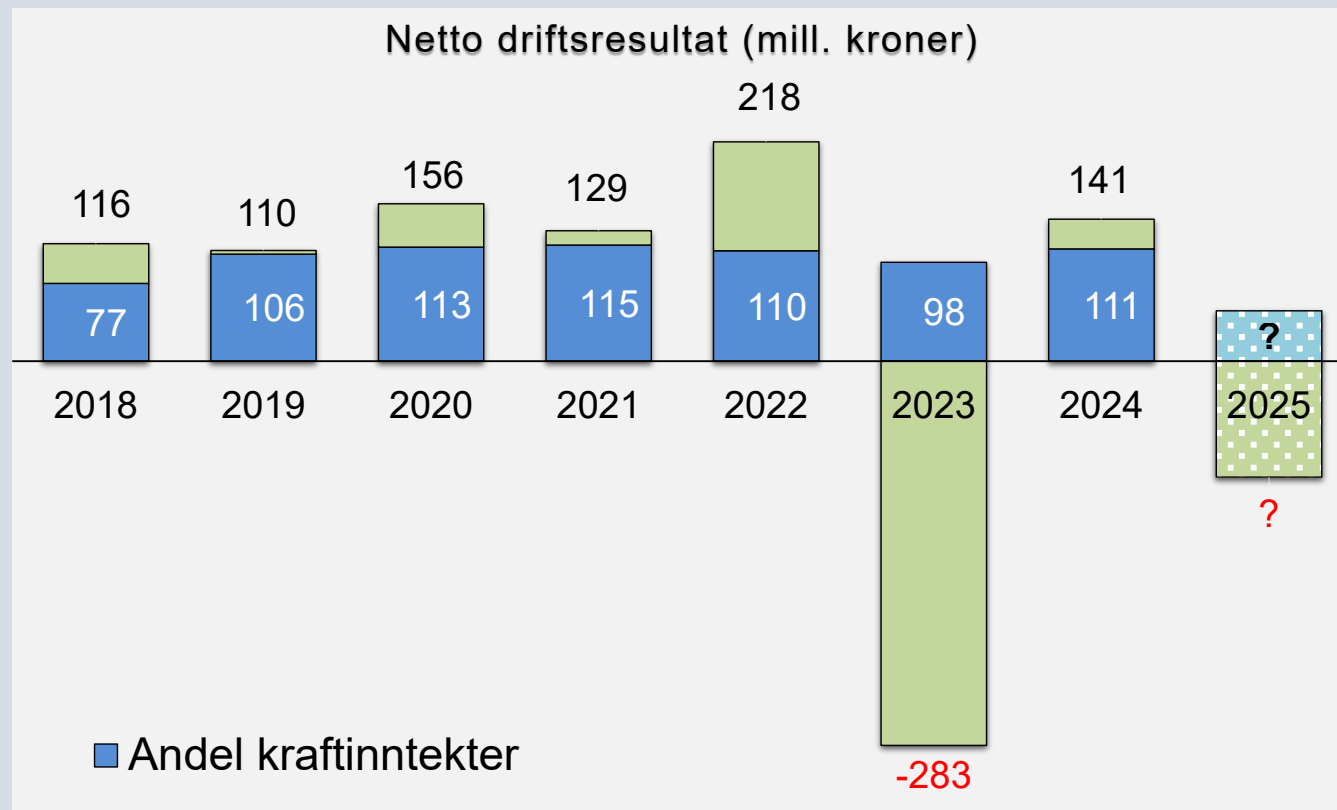
■ Kraftinntekter

- Salg av konsesjonskraft, utbytte og eiendomsskatt

■ Klimaendringer

- Ras, utglidninger og vinterdrift

■ Kraftinntektene utgjorde 80 prosent av resultatet i 2024

«Kommuneøkonomien regner fortsatt bort»

Spotpriser Nord-Norge (NO4)

Måned	2025	2024	2023	2022
Jan	10,9	44,6	46,4	26,2
Feb	8,2	41,5	31,6	16,2
Mar	5,6	55,4	49,0	15,1
Apr	2,3	49,3	40,4	17,9
Mai	8,0	21,9	21,9	11,3
Jun	4,2	25,3	21,7	8,6
Jul	3,0	27,3	22,2	1,9
Aug	2,5	12,8	20,0	2,8
Sep	5,0	14,9	9,9	36,4
Okt	3,8	13,4	16,1	20,6
Nov		9,2	62,8	44,3
Des		9,1	69,0	98,5
Snitt år	5,4	27,1	34,2	25,0

Salg av konsesjonskraft 2025:

- Opprinnelig budsjett: - 35 mill. kr (netto)
 - ✓ Inntekt - 63 mill. kr
 - ✓ Produksjonskostnad 28 mill. kr
- Regulert budsjett: - 10 mill. kr
- Status per oktober: 8,5 mill. kr (utgift)

➤ Forventer ytterligere avvik 15 – 25 mill. kr

➤ Samlet inntekter fra kraft: 45 – 55 mill. kr

- Snitt 2019-2024: 106 mill. kr

Utfordringsbildet

TILBUD

Samfunnets evne til
å levere tilstrekkelig
personell

ETTERSPØRSEL

Befolkningens
etterspørsel etter
tjenester og personell

Vi blir flere eldre

Økning i utenforskap

Mangel på arbeidskraft
med riktig kompetanse

Redusert økonomisk
handlingsrom

Endringer i
folkehelseprofilen

Klima-, miljø-, og
naturutfordringer

Endret behov knyttet til
beredskap og sikkerhet

Rask teknologisk
utvikling

Endrede spilleregler på
arbeidsmarkedet

Finansiering investeringer 2025-2028

• **Låneopptak:** **1 046 mill. kr**

- Herav selvfinansierende lån 483 mill. kr

• **Egenkapital:** **426 mill. kr**

- Overført fra drift 345 mill. kr
- Fondsbruk 81 mill. kr

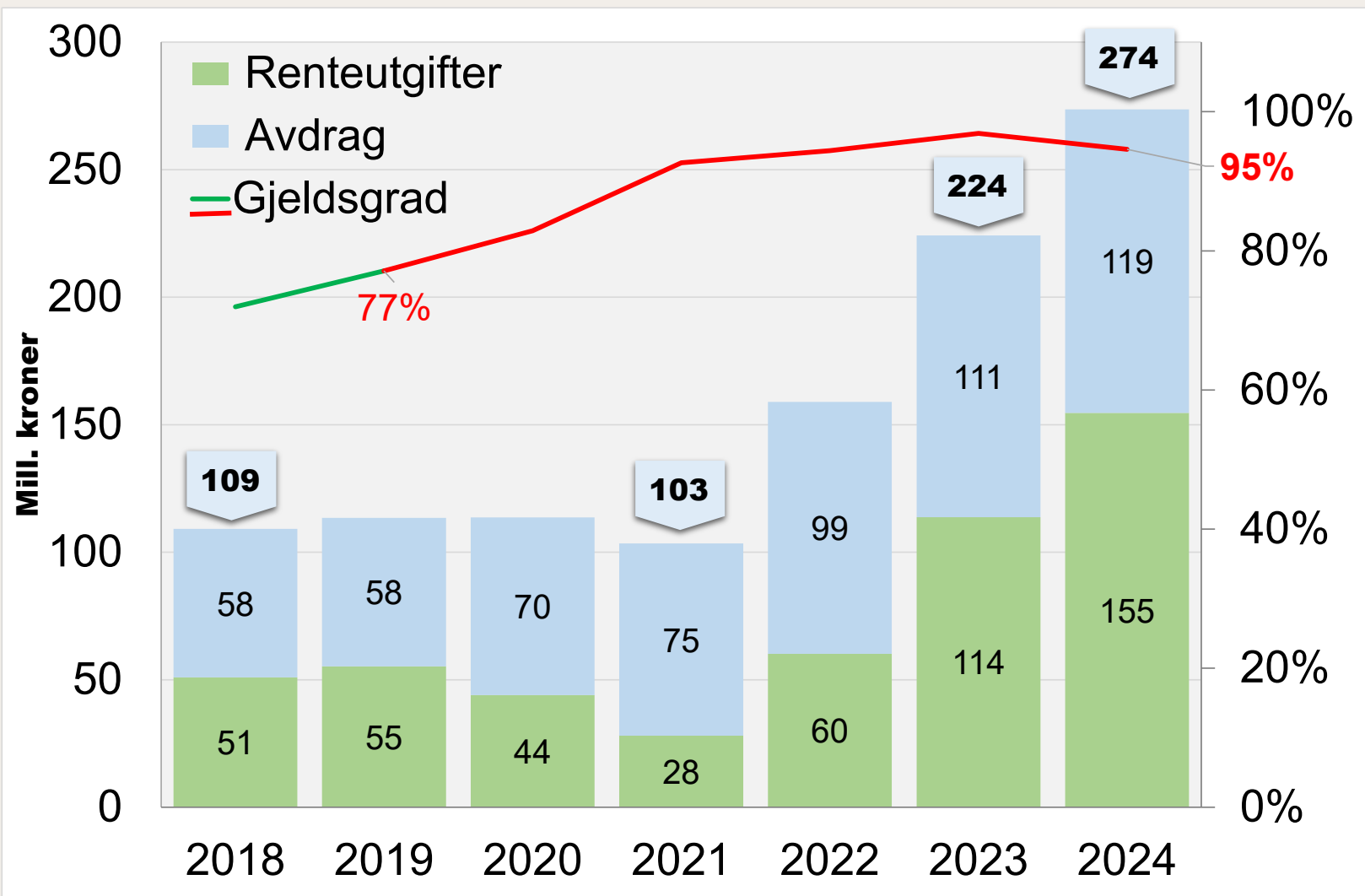
• **Inntekter:** **520 mill. kr**

- Tilskudd 170 mill. kr
- Salg anleggsmidler og tomter 60 mill. kr
- Mva. kompensasjon 290 mill. kr

Totalt 1 992 mill. kr

Økte kapitalkostnader

Sykefraværet øker

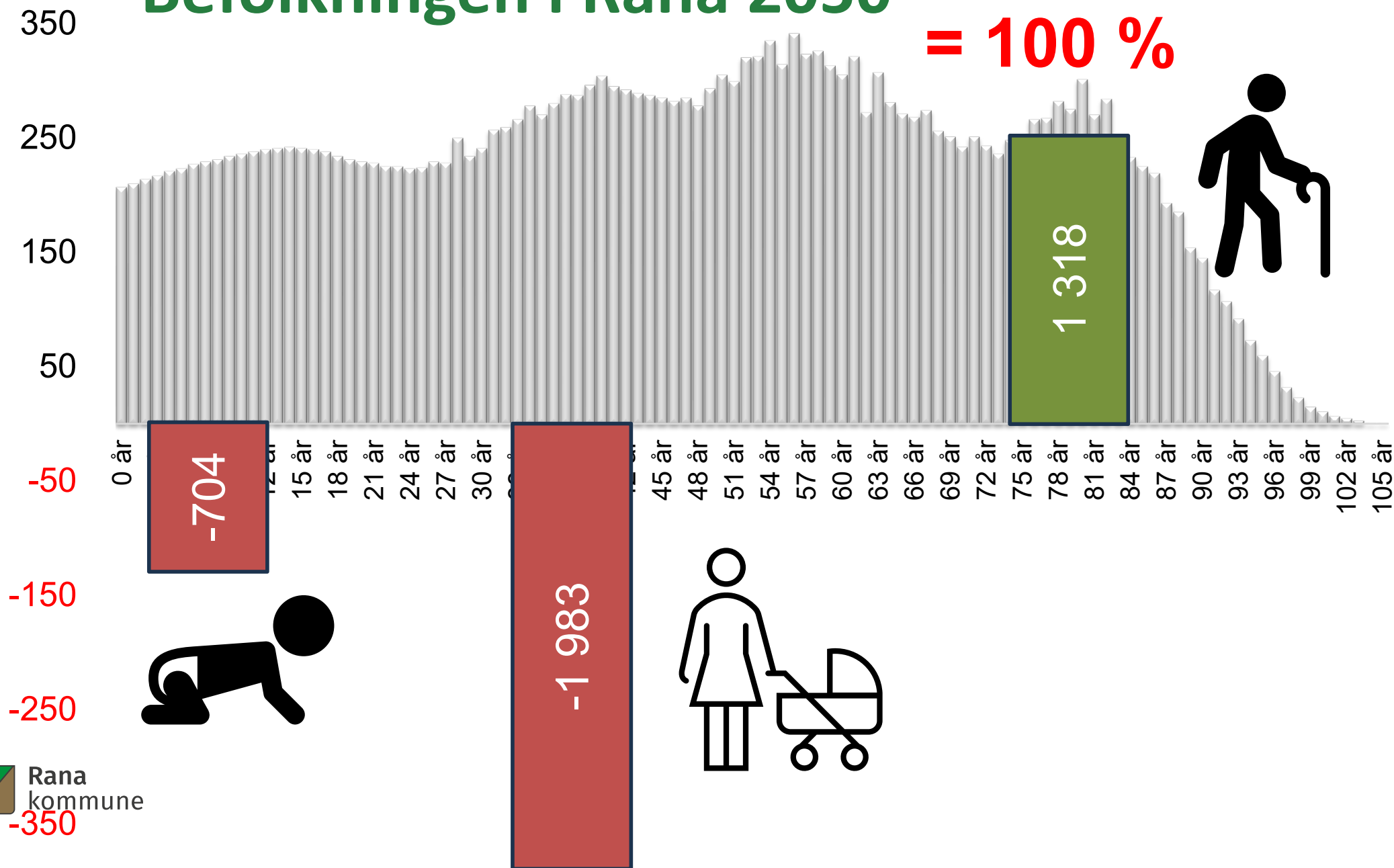
- KS har beregnet kostnadene ved sykefravær i kommunesektoren.
- Samlet kostnad er beregnet til litt over **30 mrd. kr i året.**
- Anslått kostnad for Rana er **125 mill. kr**
 - Herav utgjør kommunens kostnader rundt **60 mill. kr.**
- Det høye sykefraværet er bekymringsfullt og utgjør vesentlige kostnader for kommunen.
- Samtidig kan høyt sykefravær føre til redusert kvalitet i tjenestene.

Per 2.tertial
2024: 8,4 %
2025: 9,5 %

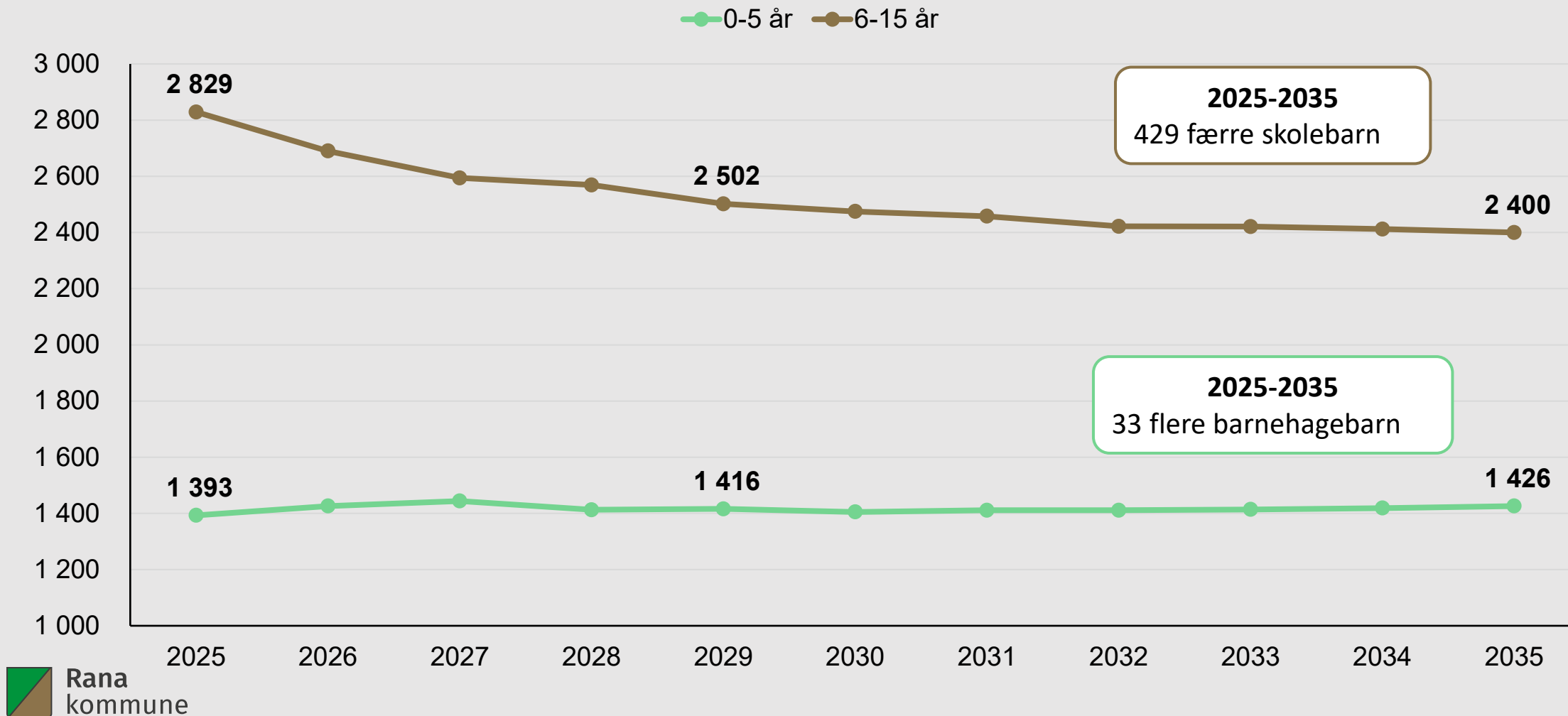

Befolkningen i Rana 2050

= 100 %

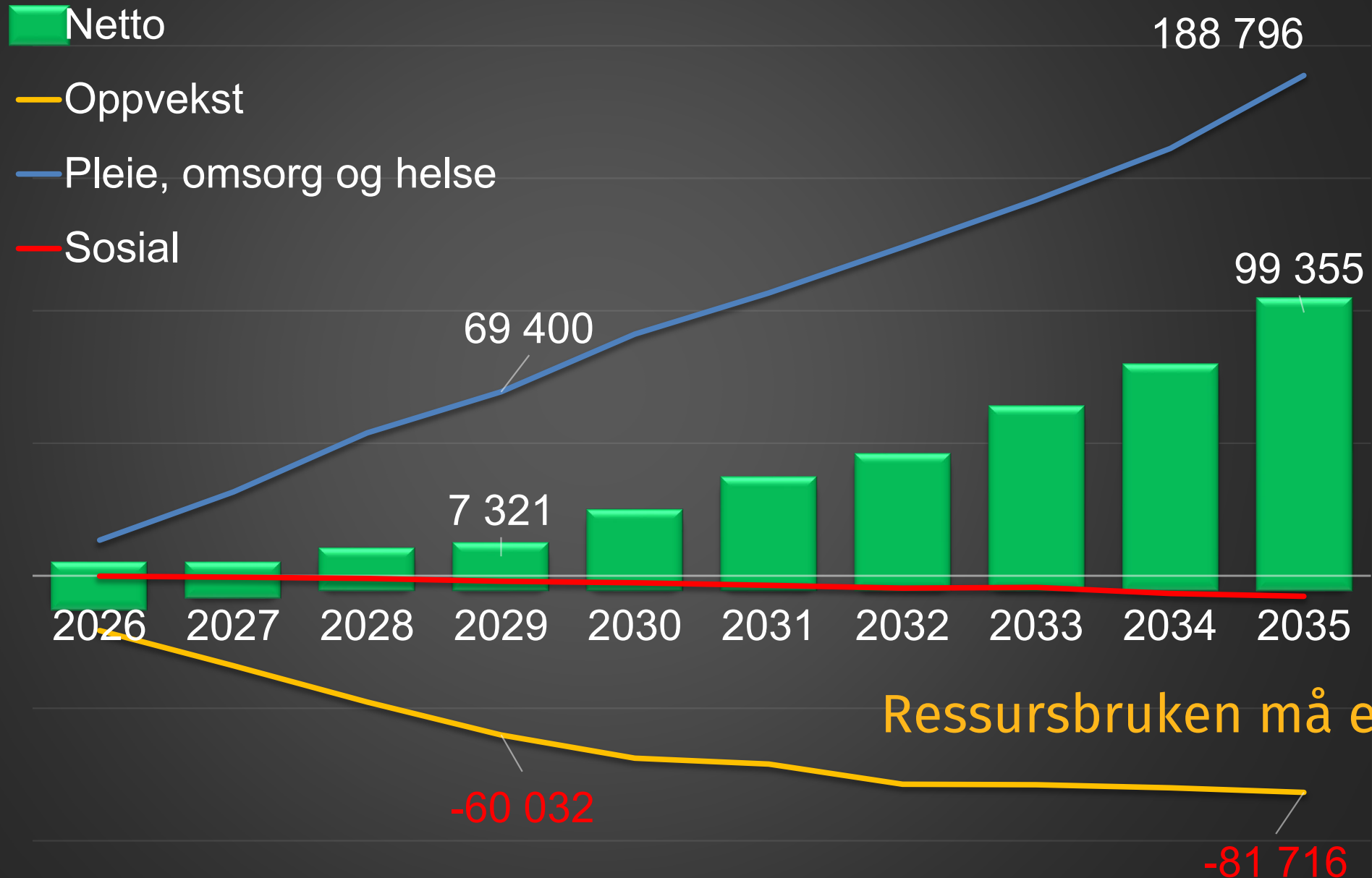
Færre barn og unge – den største nedgangen i elevtall skjer i kommende økonomiplanperiode

Inntektssystemet gir NETTO utjevning

- Inntektssystemet fra staten gir netto utjevning:
 - + Økt behov i pleie og omsorg
 - (**MINUS**) redusert behov blant barn og unge
 - = **Rammeoverføringen fra staten**
 - Staten forutsetter at kommunen **flytter krone for krone** mellom tjenesteområdene ettersom behovet forandrer seg
- **En stor utfordring for store deler av kommune-Norge**

Endring utgiftsbehov Rana 2026-2035 (KS/KOMPAS)

Endring utgiftsbehov Rana 2018-2035

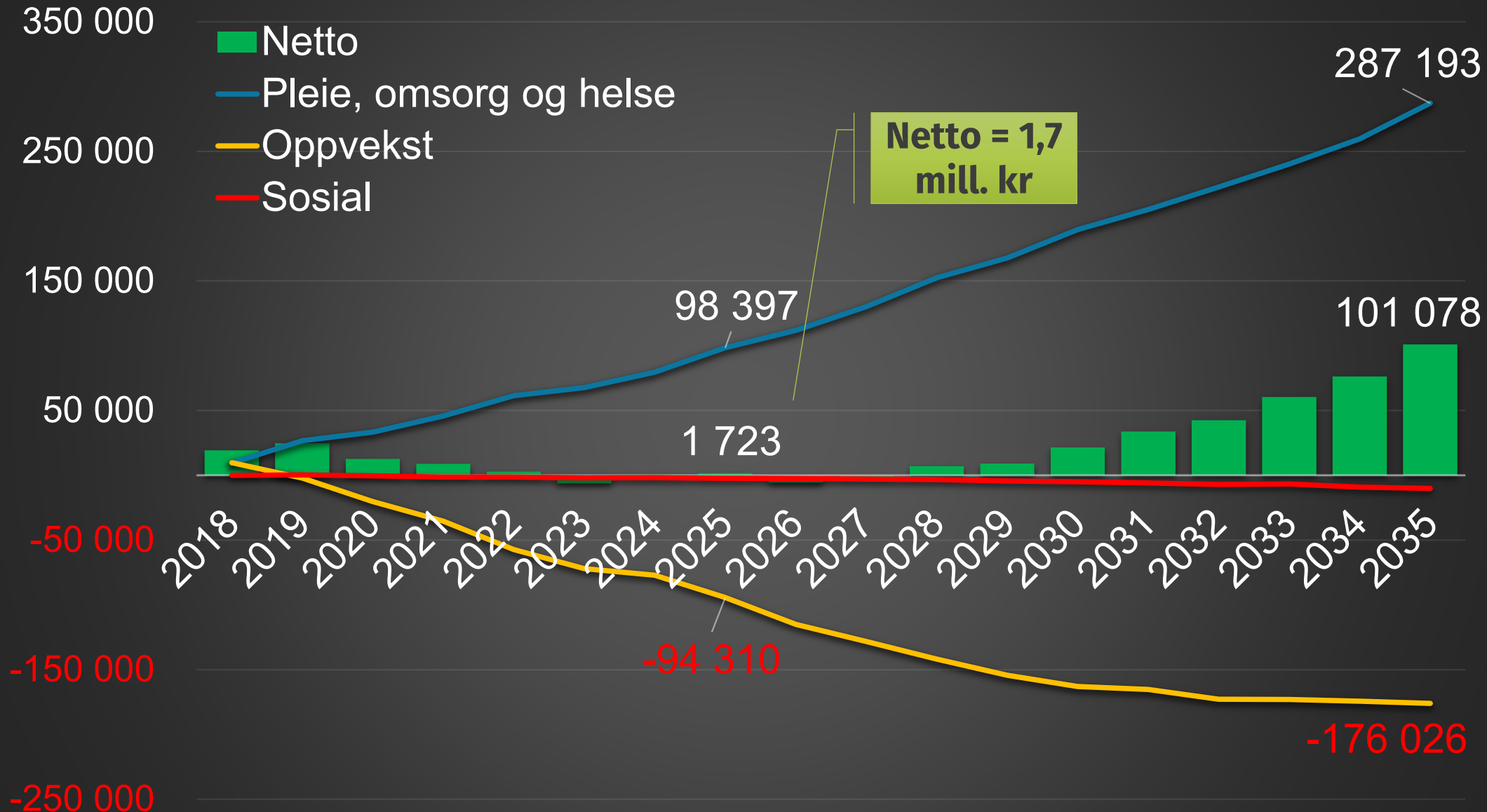
Rana
kommune

Netto

Pleie, omsorg og helse

Oppvekst

Sosial

Netto = 1,7
mill. kr

463

Utgiftsbehovet har endret seg – og endres videre

Endring netto driftsutgifter 2017-2024 (2024 kroner)

160 000
140 000
120 000
100 000
80 000
60 000
40 000
20 000
-
-20 000
-40 000

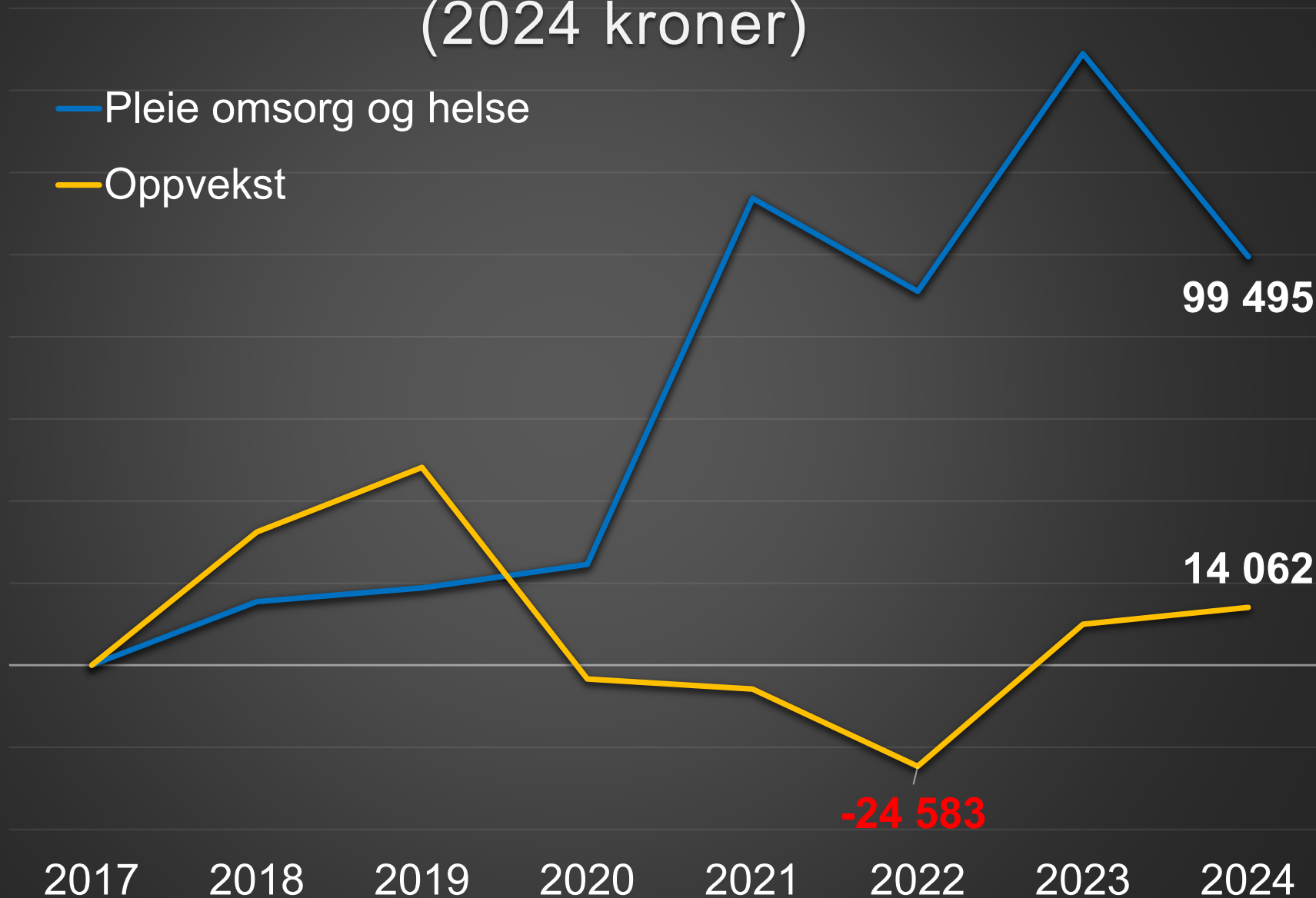
Pleie omsorg og helse
Oppvekst

2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024

99 495

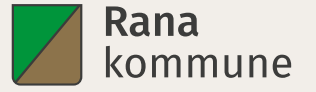
14 062

-24 583

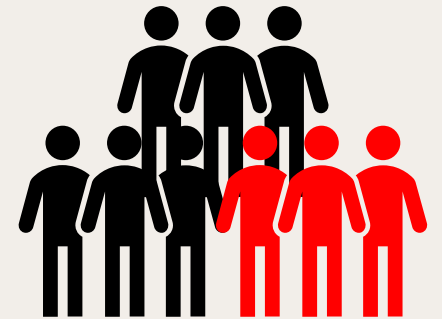

Status

Negativ befolkningsutvikling hittil i år

1.halvår	2023	2024	2025
Fødte	118	118	119
Døde	122	111	135
Fødselsoverskudd	-4	7	-16
Innflytting	321	297	326
Utflytting	338	285	338
Nettoflytting	-17	12	-12
Sum endring	-21	19	-28

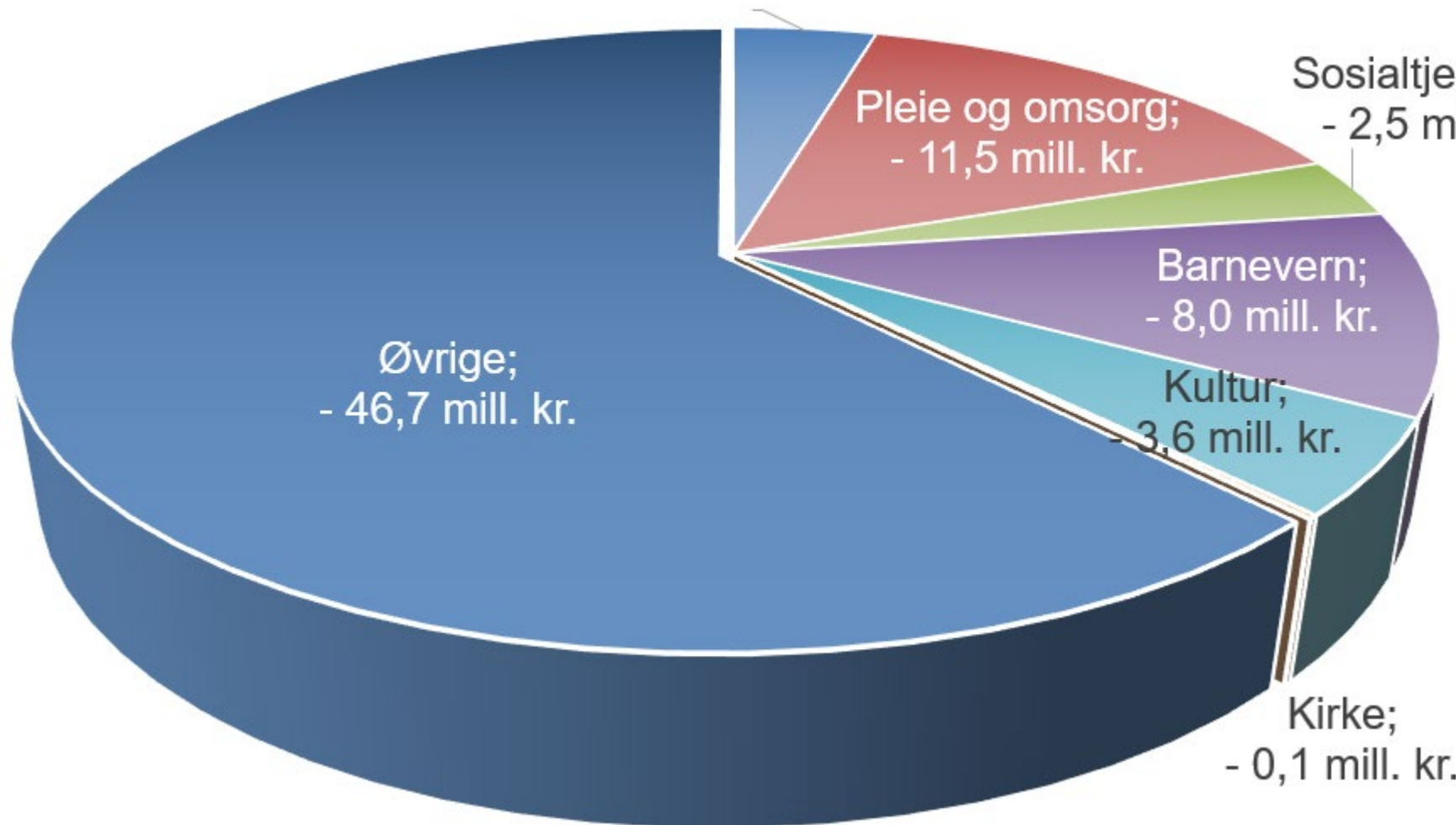

Kvaliteten øker

- **Kommuneindeksen 2025 - 43.plass** (2024: 316.plass)
 - Agenda Kaupang - Styring, kvalitet, effektivitet, finans og kostnader
- **Kommune NM 2025 (NHO) - 84. plass** (2024: 117.plass)
 - Attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse, og kommunal økonomi.
- **Kommunebarometeret 2025 - 81.plass** (2024: 115.plass)
- *Åpenhetsbarometeret 2023 – 86.plass (2022: 315.plass)*
- *Grad av lovoppfyllelse 2023: 89 prosent*

Adm. og styring; - 3,2 mill. kr.

Sosialtjeneste;
- 2,5 mill. kr.

Pleie og omsorg;
- 11,5 mill. kr.

Barnevern;
- 8,0 mill. kr.

Kultur;
- 3,6 mill. kr.

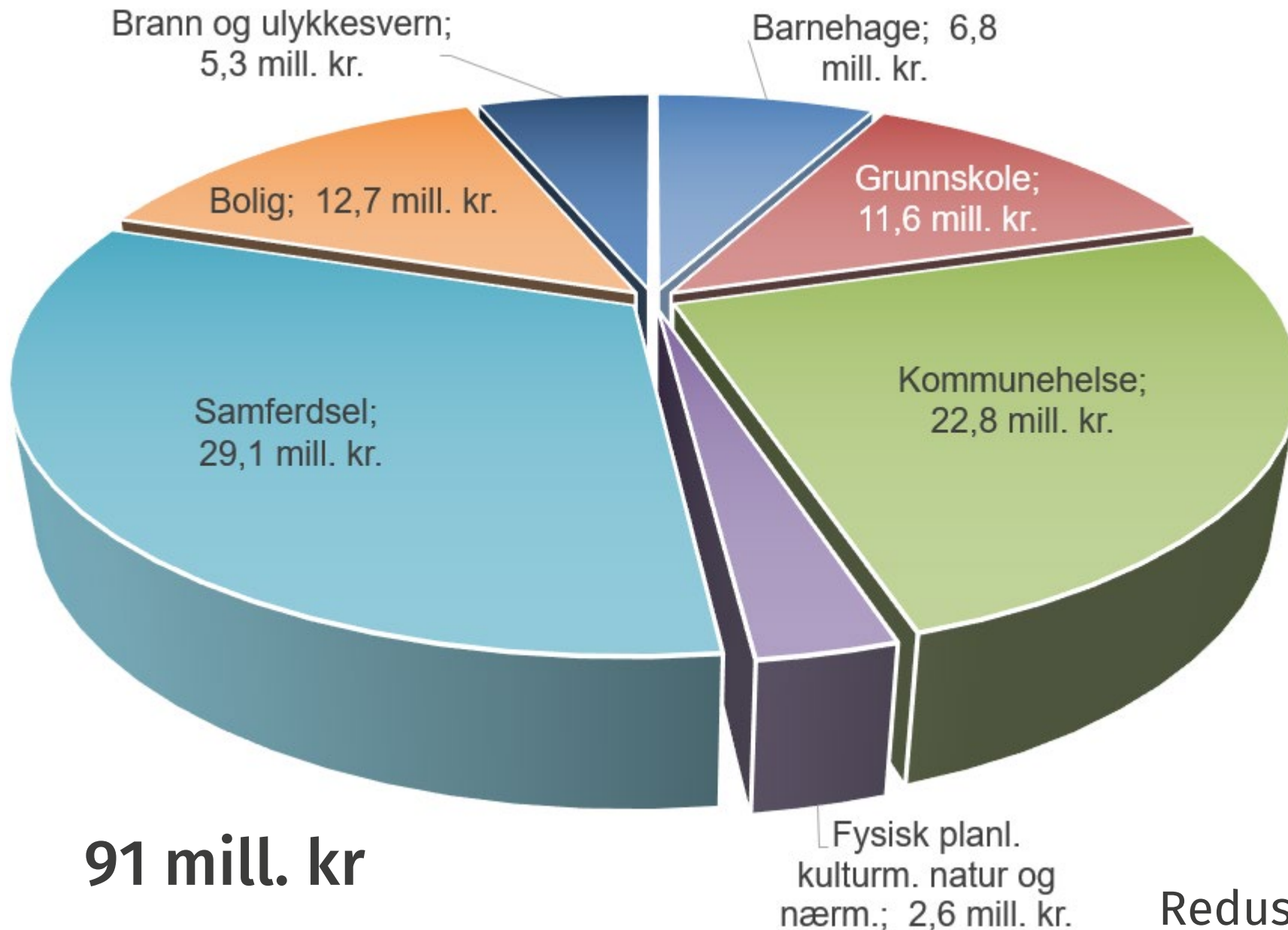
Kirke;
- 0,1 mill. kr.

Øvrige;
- 46,7 mill. kr.

**Områder med
lavere
ressursbruk enn
KG9/KG10**

-75,5 mill. kr

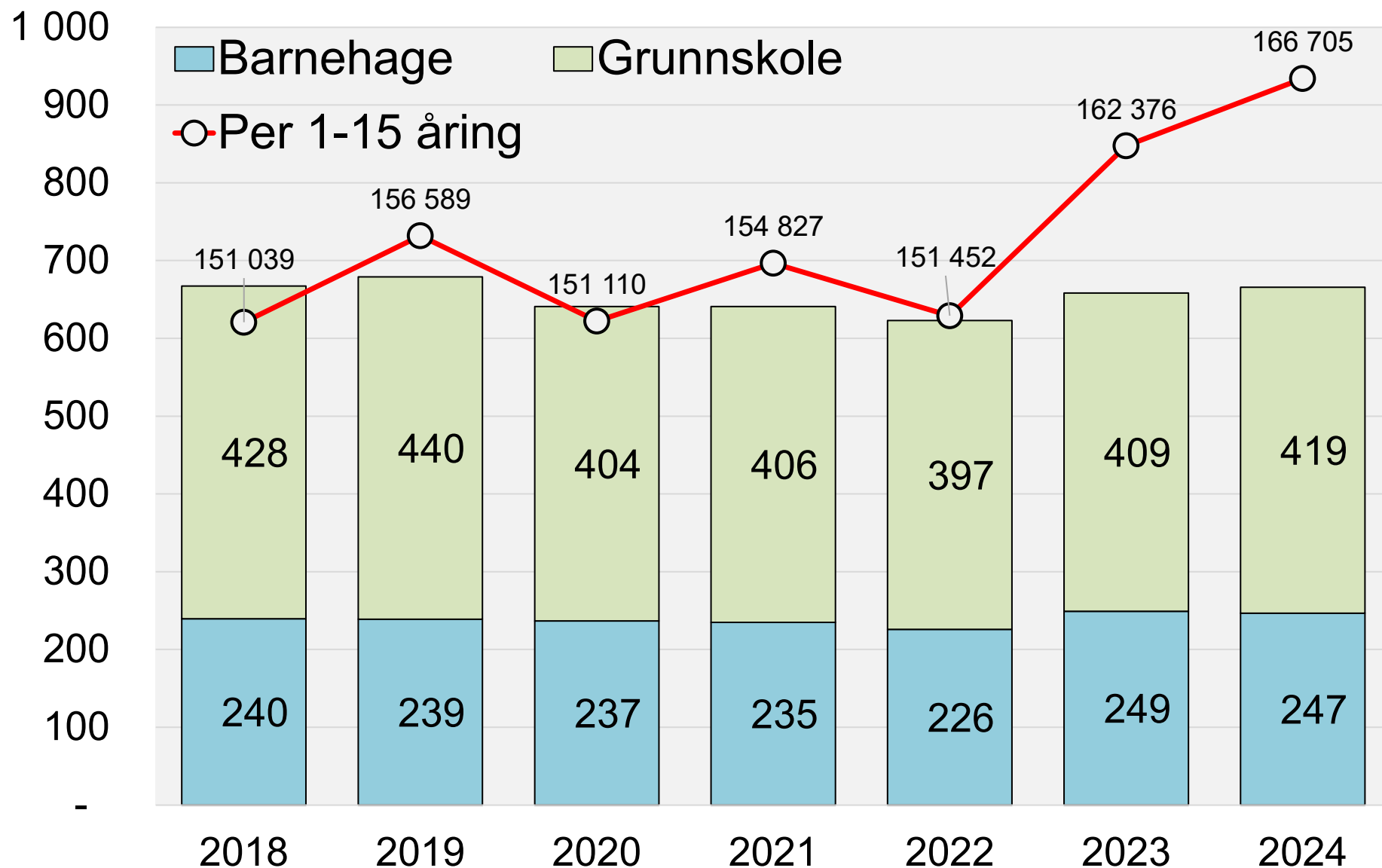
Redusert arbeidsgiveravgift, gir
en besparelse på 123 mill. kr

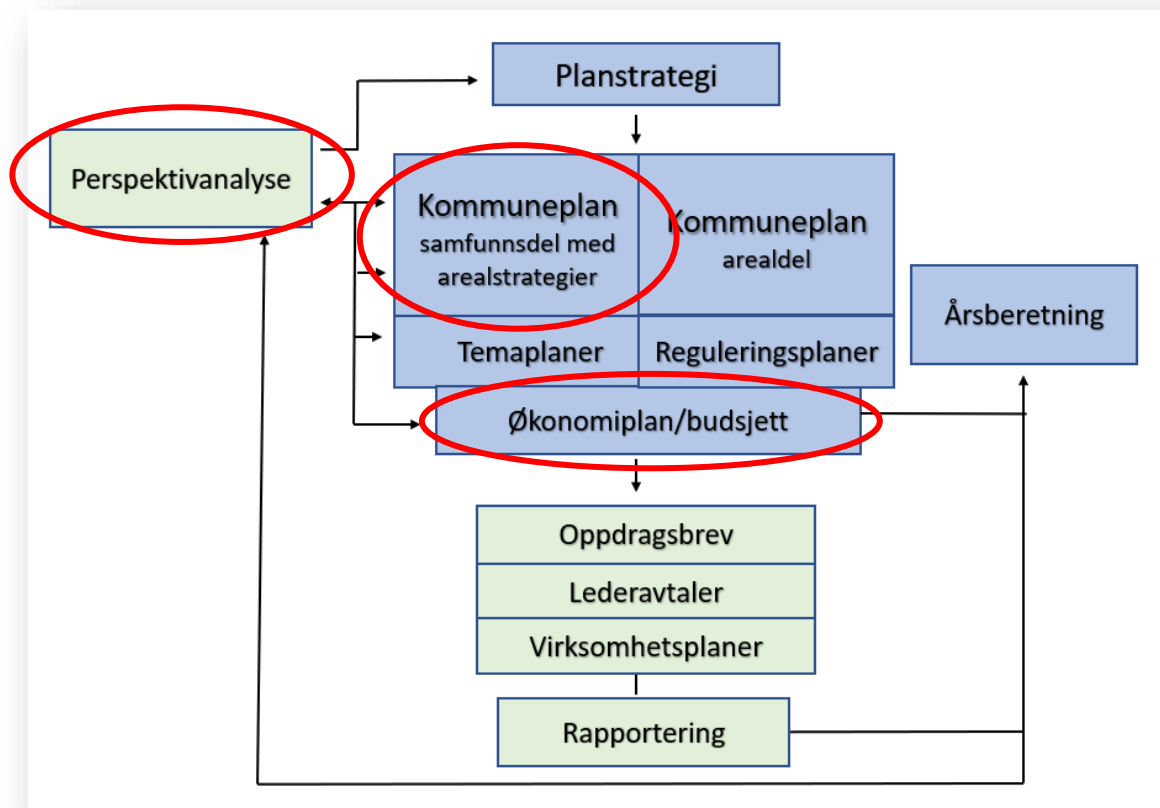

**Områder med
høyere
ressursbruk enn
KG9/KG10**

Redusert arbeidsgiveravgift, gir
en besparelse på 123 mill. kr

Netto driftsutgifter (2024 kroner)

 Rana kommune

Søk Men

Lytt til teksten

Hjem → Våre tjenester → Om Rana kommune → Kommunale planer, budsjett og reglementer

Kommunale planer, budsjett og reglementer

Kommunens plansystem

Plansystemet består av kommunens vedtatte planer og skal sikre gjennomføring av politisk retning, mål og prioriteringer. Kommuneplanens samfunnsdel er det øverste politiske styringsdokumentet. Mål og strategier i overordna planer skal bidra til å møte langsiktige utfordringer og styre utviklingen i ønsket og bærekraftig retning. Iverksetting av kommunens planer sikres gjennom kobling til økonomiplan/budsjett og virksomhetsplaner.

[Planstrategi 2024 - 2027](#)

→ Arealplaner

→ Forskrifter, reglementer og retningslinjer

→ Kommuneplanens samfunnsdel

→ Sektor og fagplaner

→ Budsjett og økonomiplaner

→ **Kommunedelplaner**

→ Kunnskapsgrunnlag

→ Temaplaner

Perspektivanalysen 2026

Sentralt kunnskapsgrunnlag

Demografi og befolkning

- Befolkningsnedgang
- Sterk aldring
- Færre i yrkesaktiv alder
- Lav innvandrerandel
- Økt utenforskap

Samfunnstrender og utfordringer

- Sentralisering og urbanisering
- Rask teknologisk utvikling
- Klimaendringer og ekstremvær
- Geopolitisk uro og samfunnssikkerhet

Økonomi og ressursbruk

- Økt gjeldsgrad
- Usikre kraftinntekter og pensjonskostnader
- Omstillingsbehov
- KØB-modell i ubalanse

Muligheter og utvikling

- Ny flyplass og dypvannskai
- Grønn industri og reiseliv
- Øst-vest-samarbeid

Tjenesteområder

Helse og mestring

- Økt behov, stor mangel på arbeidskraft

Oppvekst og kultur

- Færre barn, høye arealkostnader, krevende strukturtilpasning

Teknisk sektor

- Ekstremvær, digitalisering, vedlikeholdsetterslep

Støttetjenester

- Økt krav til beredskap, digitalisering og innovasjon

NAV

- Utenforskap, flyktninger, behov for tilrettelegging

**Norges grønne industrihovedstad
- framtida er fornybar**

Grønn utvikling

- Redusere klimagassutslipp gjennom tiltak innen transport, bygg og arealbruk
- Øke gjenbruk, ombruk og redusere forbruk og avfall
- Begrense nedbygging og tap av naturarealer og naturmangfold
- Øke kunnskapsgrunnlag med klima-, areal- og naturregnskap

**Vekstkraft og
attraktivitet**

- Sikre fornybar energi og næringsareal for grønn vekst
- Bredt samarbeid om rekruttering
- Levende by og bygder med attraktive møteplasser
- Legge til rette for økt matproduksjon lokalt

Livskvalitet og mestring

- Helhetlig og aldersvennlig samfunns- og tjenesteutvikling
- Samarbeid om inkludering og mangfold
- Helsefremming, forebygging, tidlig innsats og hjelp til selvhjelp
- Tiltak mot økt fattigdom og boligsosiale utfordringer

**Framtidsretta
infrastruktur**

- Regionalt knutepunkt for logistikk
- Tyngdepunkt for sykehusdrift i regionen
- Bærekraftig bruk og vedlikehold av bygg, veier og øvrig infrastruktur
- Digitalisering, velferdsteknologi og innovasjon

Fra mål til resultat

Mål -
Hvor skal vi?

Satsings-
områder

Hovedmål

Delmål

Strategi

Handling - retning

Veivalg eller
fremgangsmåter for å
bevege seg mot målet

Handling

Konkret handling for å
nå målet

Tiltak

Konkret handling med angitt effekt i
driftsbudsjettet

Oppdrag

Konkret handlinger uten angitt
økonomisk effekt

Investeringer

Klimatiltak

Konkret handling med effekt på
utslipp av klimagass

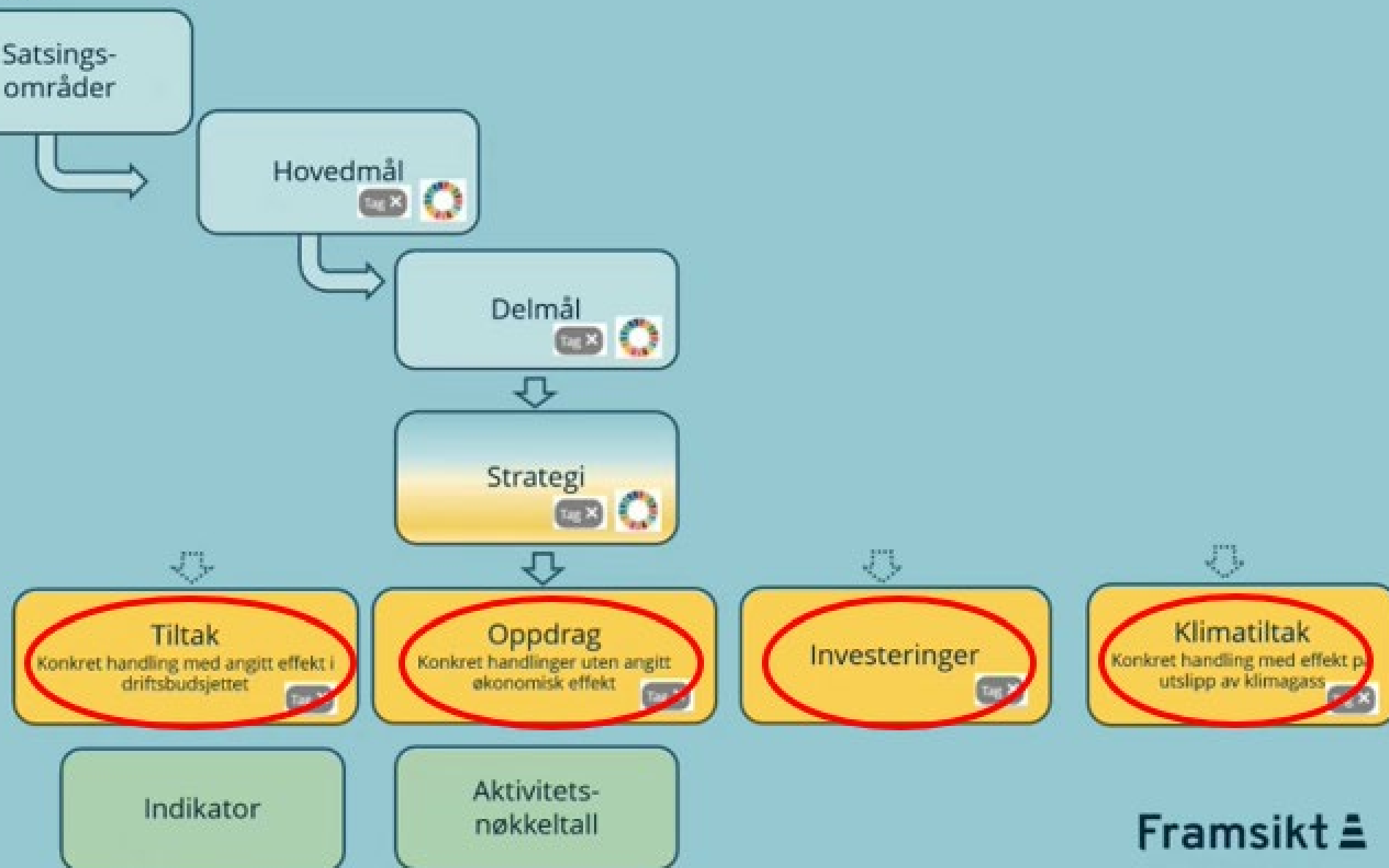
Resultat

Hvordan går det?

Indikator

Aktivitets-
nøkkeltall

Framsikt

Plan	Plantype	Opprettet av	Framdriftsstatus		
Kommuneplan 2024-2036, sør-samisk versjon	Kommuneplanens samfunnsdel	Gro Sæten	Gjeldende		
Kommuneplan 2024-2036, engelsk versjon	Kommuneplanens samfunnsdel	Gro Sæten	Gjeldende		
Kommuneplan 2024-2036, samfunnsdel med ...	Handlingsplan for vold i nære relasjoner Rana ...	Temaplaner	Gro Sæten	Gjeldende	
Kommunedelplan kulturminner, bygninger og ...	Hovedplan vann i Rana 2019-2030	Temaplaner	Gro Sæten	Gjeldende	
Kommunedelplan for naturmangfold 2020-20...	Strategi for å motvirke fattigdom 2024-2027	Temaplaner	Gro Sæten	Gjeldende	
Kommunedelplan byutvikling 2004-2014	Strategi for frivillighet 2023-2026 Rana komm...	Temaplaner	Gro Sæten	Gjeldende	
Temaplan idrett og fysisk aktivitet Rana komm...	Temaplan næringsutvikling for Rana kommune	Temaplaner	Gro Sæten	Gjeldende	
Strategi for frivillighet 2023-2026 Rana komm...	Rekrutteringsstrategi Rana kommune	Temaplaner	Gro Sæten	Gjeldende	
Handlingsplan for selvmordsforebygging Rana ...	Trafikksikkerhetsplan 2024-2028 Rana komm...	Temaplaner	Gro Sæten	Gjeldende	
Hovedplan avløp og vannmiljø i Rana 2017-20...	Målsetninger for hjorteviltforvaltningen 2023-...	Temaplaner	Gro Sæten	Gjeldende	
Alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028	Innovasjonsstrategi Rana kommune	Temaplaner	Gro Sæten	Gjeldende	
Boligstrategi Rana kommune 2022-2025	Overordnet beredskapsplan Rana kommune 2...	Sektor- og fagplaner	Gro Sæten	Gjeldende	
	Handlingsplan likestilling og ikke-diskriminering	Sektor- og fagplaner	Gro Sæten	Under arbeid - iht. plan	
	Kommunikasjonsstrategi 2023 - 2026	Sektor- og fagplaner	Kari Jørgensen	Gjeldende	
	Kommunikasjonsstrategi Rana kommune 2023...	Sektor- og fagplaner	Gro Sæten	Tidligere plan, ikke gjeldende	
	Arbeidsgiverstrategi 2018-2024 Rana kommu...	Sektor- og fagplaner	Gro Sæten	Gjeldende	
	Anskaffelsesstrategi 2025-2028	Sektor- og fagplaner	Gro Sæten	Gjeldende	

Budsjett og økonomiplan 2026-2029

Sentrale underlagsdokumenter

- [Perspektivanalyse](#)
- [Kommunaløkonomisk analyse](#)
- [KOSTRA analyse](#)
- [Kommunebarometeret](#)
- [Levevilkår i Rana \(2021\)](#)
- Spørsmål og svar

Underlagsdokument

[Perspektivanalyse 2026 ↗](#)

[Kommunebarometeret 2025 Rana \(PDF, 2 MB\)](#)

[Kommunaløkonomisk analyse 2025 ↗](#)

[KOSTRA analyse Rana kommune 2025 \(PDF, 5 MB\)](#)

Perspektivanalyse
2026
Rana kommune

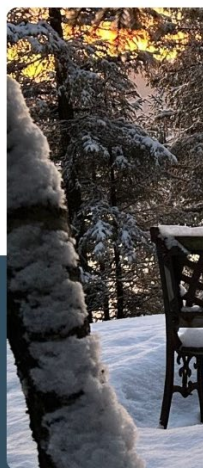

Foto: Gro Sæten

Kommunaløkonomisk analyse

Rana kommune 2025

Foto: Lars Solbakken

KOSTRA analyse
2025

Kommuneopplegget 2026

- Vekst i frie inntekter på 4,2-4,9 milliarder kroner
- Dekker demografiutgifter på 2,9 milliarder kroner
- I tillegg: 1,3-2,0 milliarder kroner i handlingsrom
- Handlingsrommet fordeles:
 - Kommunene: 85 prosent
 - Fylkeskommunene: 15 prosent
- Fra 2026 inkluderes pensjon i kommunal deflator

Vesentlige endringer i 2025

B-2025

Tillegg nr. 1 statsbudsjett 2025

Økning i rammetilskudd 2025 - økt realvekst	20 076
---	--------

Helårseffekt økt etterspørsel barnehageplasser sfa endret kontantstøtte	833
---	-----

Statsbudsjett 2025 - Stortingets saldering

Økt bemanning SFO fra 1.8.2025	2 568
--------------------------------	-------

Økt bemanning barnehage fra 1.1.2025	2 568
--------------------------------------	-------

Økt rammetilskudd som kompensasjon for redusert skatteanslag økt minstepensjon	794
--	-----

RNB mai 2025

Økte pensjonskostnader inkl. ny offentlig AFP	17 127
---	--------

Økt rammetilskudd, reduserte skatteinntekter sfa regelendringer	957
---	-----

Kommunene faktureres ikke for vaksiner bestilt fra Folkehelseinstituttet	-263
--	------

Stortingets behandling juni 2025

Redusert foreldrebetaling barnehage - kompensasjon inntektsbortfall	4 269
---	-------

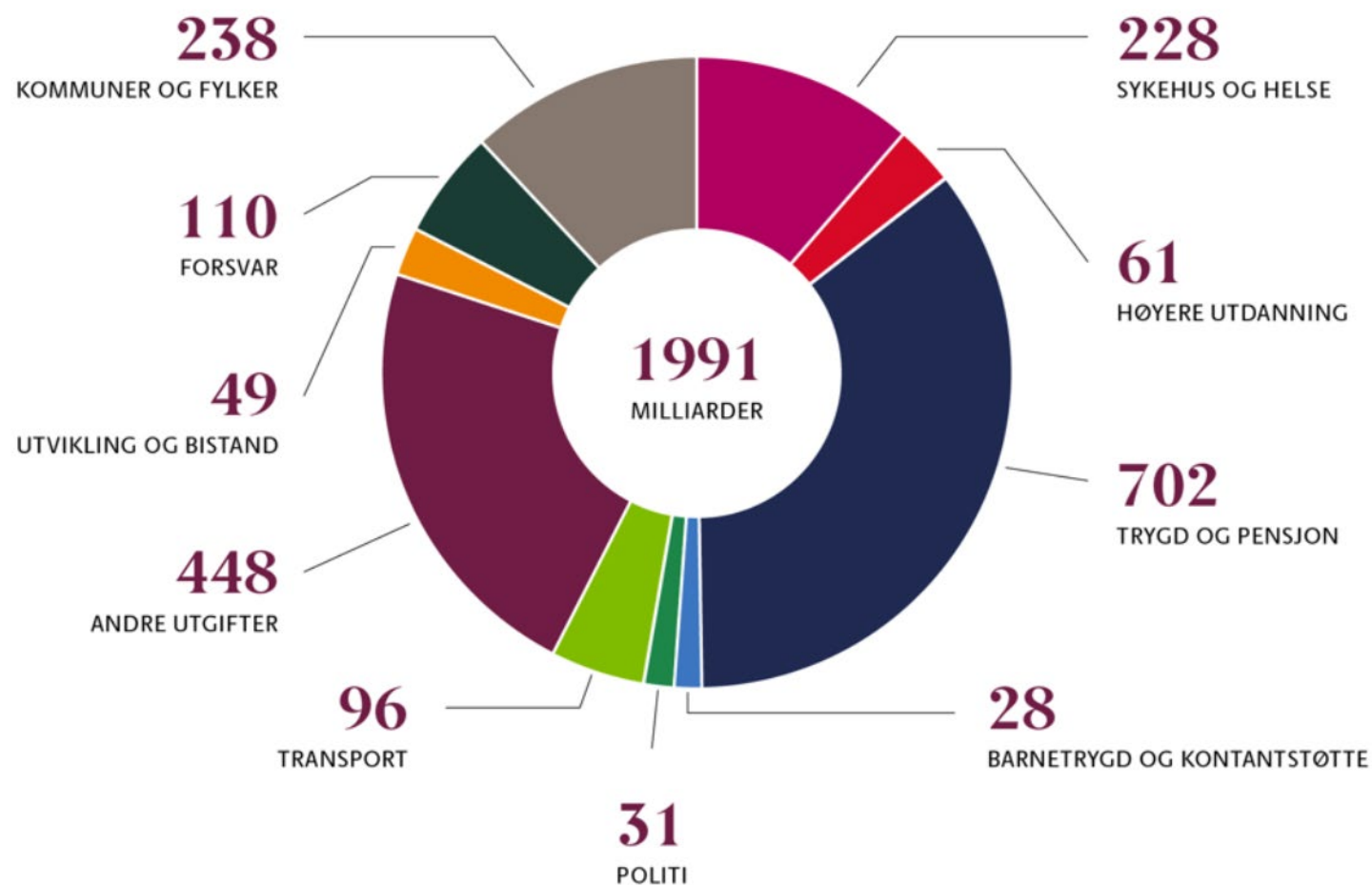
Vekst i frie inntekter	5 070
------------------------	-------

Kompensasjon for økt basistilskudd til fastleger	1 130
--	-------

Sum endringer i frie inntekter	55 129
---------------------------------------	---------------

Statsbudsjettet 2026

- Regjeringen Støre legger frem sitt forslag til statsbudsjett for 2026 onsdag 15. oktober kl. 10.00.

2026?

Rammestyring

Oppvekst og kultur
698 mill. kr

Støttetjenesten
142 mill. kr

NAV kommune
52 mill. kr

Helse og mestring
785 mill. kr

Tekniske tjenester
240 mill. kr

Øvrige (Fellesområdet drift og Kirkelig fellesråd)
139 mill. kr

**Budsjett
2025**
2 055 mill. kr

Rammetilpasning tjenester 2026 - 2029

	2026	2027	2028	2029
Alternativ 2	20	40	65	100
Alternativ 1	30	50	70	100

Demografi tiltak

	2026	2027	2028	2029
Helse og mestring	1 300	13 200	25 000	35 300
Oppvekst og kultur	-11 800	-18 200	-27 000	-35 600
Sum	-10 500	-5 000	-2 000	-300

Oppsummering foreløpig opplegg

- Finansinntekter 70 – 115 mill. kr
 - Herav utgjør realøkning i frie inntekter 25 mill. kr
- Finansutgifter 16 – 15 mill. kr
- Tiltak sektorer - 5 – 85 mill. kr

➤ Et foreløpig opplegg som gir rom for å styrke netto driftsresultat.

- ✓ Økt avsetning til disposisjonsfond
- ✓ Økt egenkapital til investeringer

➤ Finansiering av helårsdrift Solsiden i 2029

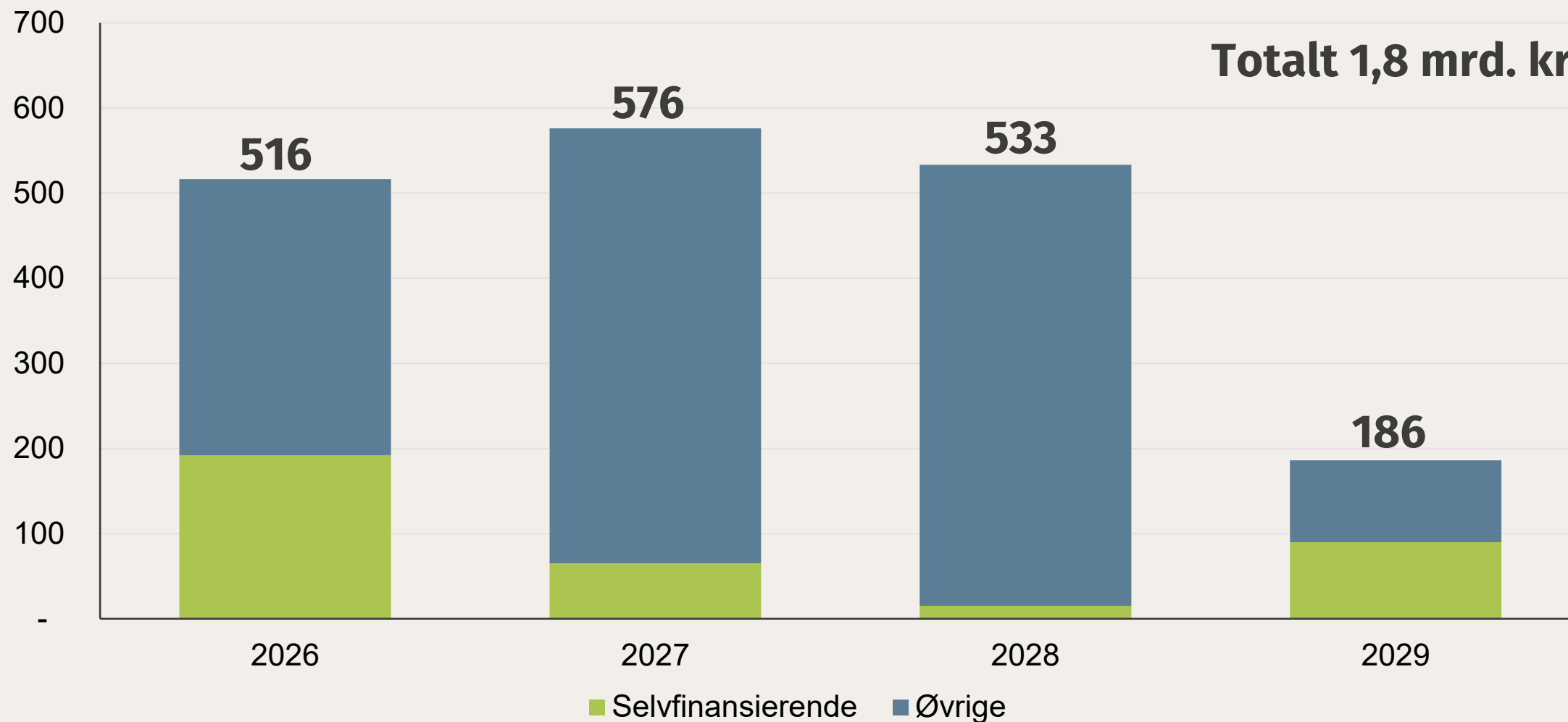
➤ Nye tiltak drift

Investeringer

Forslag investeringsskisse 2026-2029

Investeringer 2026-2029

• Solsiden bo- og aktivitetssenter	1 032 mill. kr
• Skoler og barnehager	150 mill. kr
• Vann og avløp	302 mill. kr
• Boliger MTA	60 mill. kr
• Kommunale veier	38 mill. kr
• Kirkelig fellesråd	14 mill. kr
• Øvrige investeringer	215 mill. kr
• Totalt	1 811 mill. kr

Investeringer 2026-2029

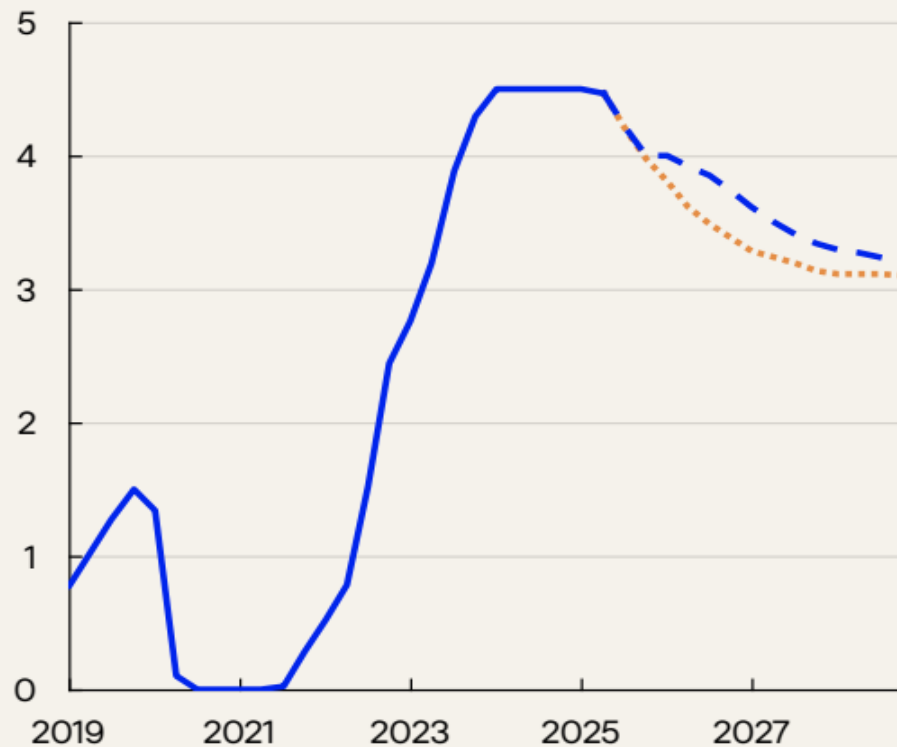
vesentlige endringer fra vedtatt økonomiplan

- Ramme til Solsiden bo- og aktivitetssenter, økes med 132 mill. kr, fra 900 til 1 032 mill. kr
- Vann og avløp, reduseres med 190 mill. kr, fra 493 til 302 mill. kr
- Krematorium foreslås utsatt til etter planperioden

Høyere rentenivå enn tidligere antatt

Styringsrente, prosent

Pengepolitisk rapport 3/25 Norges Bank (18.9.2025)

Forventet budsjettrente 2026-2030

År	3 mnd. NIBOR	Tillegg	Forventet rente
2026	3,97	0,70	4,67
2027	3,81	0,70	4,51
2028	3,78	0,70	4,48
2029	3,78	0,70	4,48
2030	3,77	0,70	4,47

Budsjettrenter basert på markedsrenter i Kommunalbanken (21.09.25)

Oppsummering

Styringsretning

**Behovsbasert og
bærekraftig
tjenesteyting**

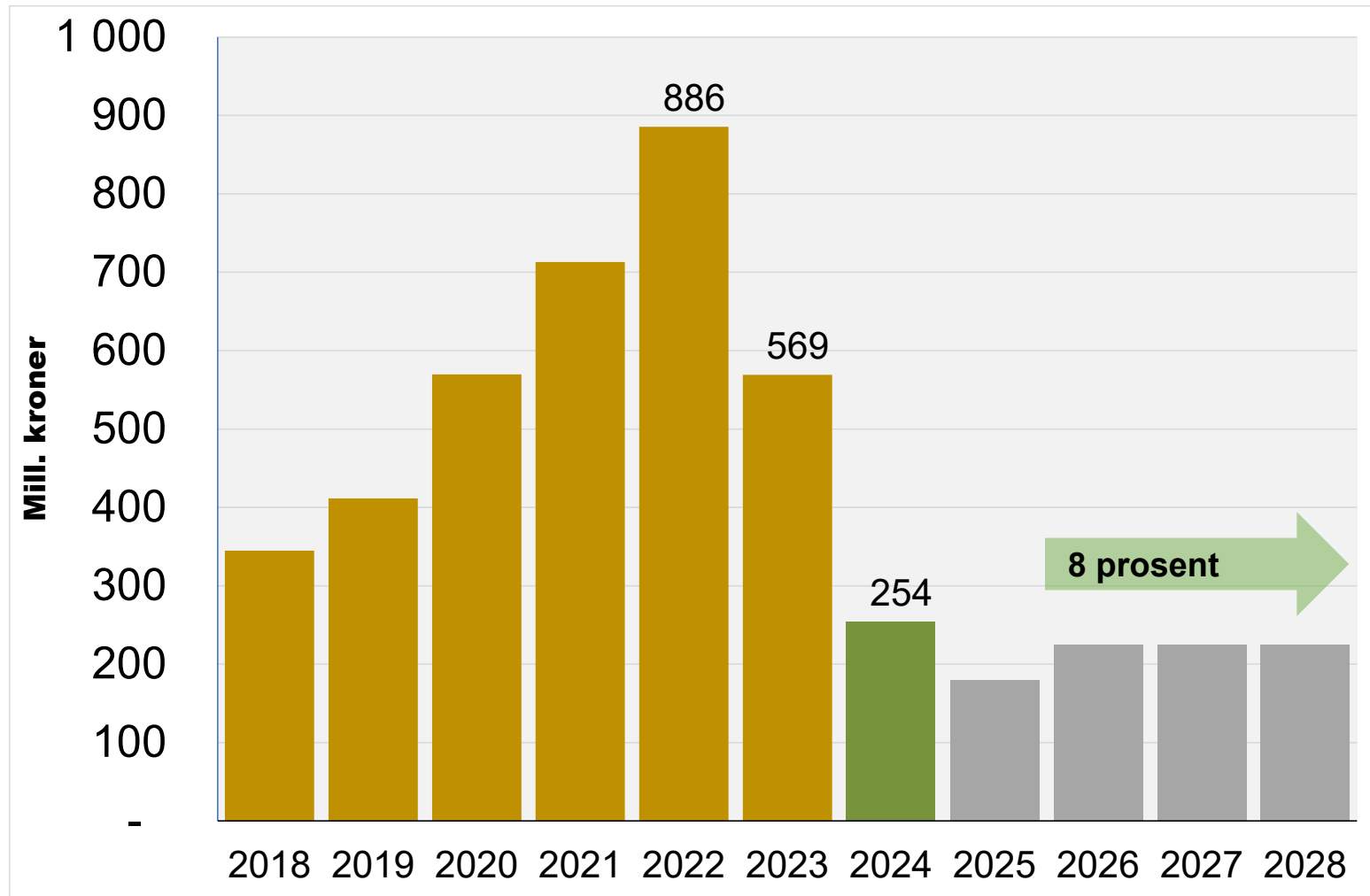
**Effektivisering og
smart ressursbruk**

**Samarbeid og
helhetstenkning**

**Innovasjon og
nytenkning**

**Endring og
tilpasning**

Handlingsrommet skal ivaretas

Vesentlige endringer som bidrar til en mer bærekraftig kommuneøkonomi

- Investeringsnivået reduseres med 200 mill. kr. Økt egenkapital
- Rammereduksjoner økes med 40 mill. kr
- Økt bruk av premiefond, fra 100 til 200 mill. kr i 2025
- Forventer avkastning på plasseringer, økt likviditet og økte renteinntekter
- Fortsatt usikkerhet rundt:
 - Statsbudsjettet
 - Finansiering av pensjon, nye tiltak og satsningsområder
 - Kraftinntekter

Effektivisering og optimal ressursbruk

Rana kommune må:

- Levere tjenester på en mer effektiv måte
 - Tilby tjenester til lavere kostnader med færre ressurser
 - Ta i bruk kunstig intelligens og digitalisere alt som kan digitaliseres
- **Bedre utnyttelse av areal, arbeidskraft og teknologi**
- Effektiviteten i offentlig sektor er kritisk for å møte fremtidige utfordringer med flere eldre, økt behov innenfor pleie- og omsorg og ikke minst færre hender
- Vi skal fortsette å levere gode tjenester – på rett nivå til rett tid, men må tenke nytt – både behov og løsninger

Tenke langt

- handle nå

Sakte - sakte

Tilpasning år for år

Sammenbruddet

Veien til dit ingen ville

Oppsummering

- **Økt omstillingsbehov –drifta må levere**
 - Rammereduksjoner på 20 – 100 mill. kr i 2026 - 2029
- **Økonomisk bærekraft – 1,8 mrd. kr i investeringer**
 - Økt egenkapital til investeringer
 - Disposisjonsfondet skal opprettholdes på 8,0 prosent
- **Ressursbruken må endres – fra unge til eldre**
 - Uløst omstillingsbehov og strukturtiltak i oppvekst
- **Reduserte kraftinntekter og økte driftsutgifter**
- **Økte kostnader knyttet til bosetting av flyktninger**
- **Helårsdrift Solsiden i 2029**

Takk for oppmerksomheten!